

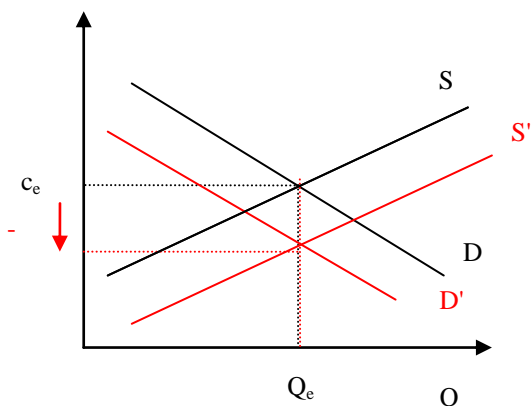
Ime in priimek: .....

Številka indeksa: .....

Smer (Obkrožite): E UN TK UN EVS

Bol_E_20090906

1. Kaj se zgodi z ravnovesno količino in ravnovesno ceno, če se ponudba poveča, povpraševanje pa zmanjša? (Vrišite v spodnji graf. Razložite ob sliki.)

Ravnovesna cena se zmanjša, sprememba ravnovesne količine je negotova (lahko ostane ista, se poveča ali zmanjša).

2. P/E podjetja je 6 pomeni, da je: (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) kupec za delnico pripravljen plačati 6-krat toliko, kot prinaša ta delnica dobička
  - b) delnica 6-krat več vredna kot druge delnice
  - c) delnico mogoče prodati za 6-krat višjo vrednost, kot je bila njena vrednost ob nakupu
3. Sedanja vrednost prihodnjih donosov je največja tedaj, ko prihodnje donose diskontiramo z: (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) r je 0,3
  - b) r je 0,4
  - c) r je 0,5
4. Podjetje doseže največji dobiček tedaj, ko: (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) proizvede in proda največji obseg izdelkov
  - b) v celoti izkoristi svoje zmogljivosti
  - c) je razlika med prihodki in odhodki največja
5. Podjetje je ustvarilo 100 tisoč € dobička. Tečaj delnice podjetja na dan 30.5.2009 je znašal 200 €, izdanih je 2.000 delnic. Izračunajte P/E tega podjetja in njegovo vrednost po metodi P/E. Rešitvi vpišite na spodnji črti:

P/E znaša: $\text{dobiček na delnico} = 100.000/2.000 = 50 \text{ €}$ $P/E = 200/50 = 4$

Vrednost podjetja znaša: $4 \times 100.000 = 400.000 \text{ €}$

6. Podjetje prikazuje svoja sredstva v: (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) izkazu denarnih tokov
  - b) izkazu stanja
  - c) izkazu poslovnega izida
7. Zaloge spadajo med (Obkrožite pravilen odgovor.)
- a) dolgoročna sredstva podjetja
  - b) kratkoročna sredstva
8. Izračunajte cenovno elastičnost povpraševanja za izdelek, katerega količina povpraševanja se je povečala za 40% kot posledica znižanja cene za 30%. Ali je izdelek cenovno elastičen ali neelastičen? (Vpišite na označeno polje.)

$E_c = 40\% / -30\% = -1,33$ Izdelek je cenovno elastičen, saj je $|E_c|$ večja od 1.

Pomoč:
 $CS = CFS + CVS$; $PFS = CFS/Q$; $PVS = CVS/Q$; $PS = CS/Q$; $MS = \Delta CS / \Delta Q$; $PI = \text{prihodek} - \text{odhodek}$; $\text{Prihodek} = \text{cena} \times Q$; $Q_{\text{prag}} = CFS / (\text{cena} - PVS)$; $Q_{CD} = (CFS + CD) / (\text{cena} - PVS)$; $SV_i = \sum \text{Donos}_i / (1+r)^i$; $NSV = [\sum \text{Donos}_i / (1+r)^i] - I_0$; i so leta, I_0 so začetna vlaganja; $DF_i = 1 / (1+r)^i$; $\text{donosnost kapitala} = (\text{čisti})\text{dobiček} / \text{kapital}$; $\text{kapital v sredstvih} = (\text{čisti})\text{dobiček} / \text{sredstva}$.

9. Uradni devizni tečaj med ameriškim dolarjem in evrom se je spremenil iz 1,33 na 1,29. To pomeni, da se je vrednost ameriškega dolarja (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) povečala (apreciirala)
 b) zmanjšala (depreciirala)
10. Če se poveča cena cenovno neelastičnega izdelka, je mogoče pričakovati, da: (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) se bo prihodek podjetja povečal
 b) bo prihodek ostal nespremenjen
 c) se bo prihodek zmanjšal
11. Drseči devizni tečaj se oblikuje na osnovi (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) sklepa centralne banke
 b) ponudbe in povpraševanja
 c) bančnih rezerv denarja
12. Ekonomija obsega (Obkrožite pravilni odgovor.)
- a) je optimalno izkoriščanje zmogljivosti
 b) je ustvarjanje maksimalnega dobička
 c) je dolgoročno upadanje povprečnih stroškov, ki ga dosegamo, če proizvajamo izdelek v velikih količinah
13. Podjetje z 200 zaposlenimi, 200.000 € sredstev in 140.000 € kapitala (K) je proizvedlo in prodalo v letu 2008 2.000 izdelkov. S prodajo izdelkov so ustvarili 100.000 € prihodkov. Celotni odhodki so znašali 60.000 €, od tega celotni neomejeni fiksni stroški 50.000 €.
- a) Koliko znaša ustvarjeni poslovni izid (dobiček ali izguba)?
b) Izračunajte količino proizvodnje, pri kateri podjetje doseže prag pokritja (cena znaša 50€, PVS pa 5€).
c) Izračunajte koliko izdelkov je treba proizvesti in prodati, da bi podjetje ustvarilo 50.000 € dobička (cena in PVS kot prej).
d) Koliko znaša donosnost kapitala in kapital v sredstvih pri proizvodnji in prodaji 2.000 enot izdelkov?

a) $PI = 100.000 - 60.000 = 40.000 \text{ €}$

b) $Q_{\text{prag}} = 50000 / (50 - 5) = 1.111,11 \text{ enot}$

c) $Q_{\text{CD}} = 100.000 / 45 = 2.222,22 \text{ enot}$

d) $\text{Donosnost kapitala} = 40.000 / 140.000 = 0,29$ Donosnost kapitala je 29-odstotna, kar pomeni, da predstavlja dobiček podjetja 29 odstotkov vrednosti kapitala (z vsakim evrom investiranega kapitala je bilo ustvarjenega 29 centov dobička)

Kapital v sredstvih = $40.000 / 200.000 = 0,2$ Ta rešitev je bila upoštevana, čeprav je napačna. Napačno je bila podana formula. Pravilno je namreč spodnje:

Kapital v sredstvih = $140.000 / 200.000 = 0,7$ Kapital predstavlja v vseh virih sredstev 70%.

14. Iz spodnjih podatkov izračunajte vrednost podjetja po metodi neto sedanje vrednosti (NSV). Upoštevajte 20-odstotno diskontno stopnjo ($r = 0,2$). Odgovorite, če ste za podjetje pripravljeni plačati 60.000 €. Zakaj? (Zaokrožite na cela števila.)

Začetna naložba v €	Prihodnji donosi v €				
	Po 1. letu	Po 2. letu	Po 3. letu	Po 4. letu	Po 5. letu
60.000	10.000	20.000	25.000	30.000	35.000

$NSV = 10.000/1,2 + 20.000/1,2^2 + 25.000/1,2^3 + 30.000/1,2^4 + 35.000/1,2^5 - 60.000 =$
 $8.333 + 13.889 + 14.468 + 14.468 + 14.066 - 60.000 = 5.224 \text{ €}$

NSV je večja od 0, zato sem za podjetje pripravljen(a) plačati 60.000 €.